

(Gazetelerin tarihleri Türkiye baskılarına göre)
IMF raporlerine göre uygulanan 24 Ocak-12 Eylül politikası:

- 14 Aralık 1980 tarihli IMF raporu: "fiyatlar, en iyimser bir de
yişle 6 ayda ~~50~~ %45 artmıştır. Ücret zamı %25'i aşamayacaktır."

- Terc. 31.10.1981: Türk-iş tarafından saptandığına göre, 24 Ocak
politikası ile enflasyonun kontrol altına alınmaya başlanmasıından
en fazla zararı işçiler gordü.

Ücretler, fiyatlar ve kârlar:

- Köln radyosu 24.3.1981: Guntanın çalışma bakanı Turhan Esener,
"dileğimiz işçinin refahının yükselmesidir" dedi.

Ve Yüksek Hakem Kurulu Uygulaması yürürlüğe kondu. İşçilere başlangıçta
%70 zam uygulandı. Oysa,

- 2.12.1980 radyolar: DPT raporuna göre 1980 yılında enflasyon
oranı %150 oranında dolayında.

- Maliye Bakanlığının 1980 yılı ekonomik raporuna göre ise, 1980
yılı fiyat artışı %111,5 oranında oldu.

- Terc. 7.5.1981: 1980 yılında kârlar %123 arttı.

- Milliyet 2.1.1981: Yabancı Sermayenin, "yabancı sermayeyi koruma"

yasasının çıktığı 1954 yılından bu yana , Türkiye'ye en fazla geldiği iki yıl 1973(12 mart dönemi) ve 1980 oldu.

Buna karşılık, bölüşülecek pasta küçüldü:

-Hürriyet, 14.4.1981: Ulusal gelir son bir yılda %7 azaldı. Bir önceki yıl da, ulusal gelir %5 azalmıştı.

Ama, pastanın küçülmesine karşı, en büyük payı kapitalistler almaya devam ettiler:

-Köln Radyosu, 12.7.1981: Milli Produktivite Merkezinin yaptığı bir araştırmaya göre, MESS'e bağlı işyerlerinde ücretlerin maliyet içindeki payı %12,3 olarak saptandı.

- 12.4.1981 tarihinde asgari ücret brüt 10 000 TL olarak saptandı.

- Köln Radyosu 7.6.1981: 4 kişilik bir işçi ailesi günde 4 ekmek aldığı takdirde, aylık ekmek masrafı 2500TL, yani asgari ücretin 1/4'i ediyor.

- Milliyet 8.1.1982: Başbakan Ulusu, "asgari ücreti bu yıl yeniden yükseltemeyiz"dedi.

Toplu sözleşmesi 1981 yılı içinde biten işçiler için YHK brüt %15 artı 4000TL ücret zamını ~~yaklaşık~~ kabul etti. Yani sözleşmesi 1981'de bitenlerin ücretlerine yaklaşık %25 zam yapıldı. ~~Fox~~ YHK başkanı Naci Varlık, bu zammın uygulanmadı %35'i bulacağını iddia etti. Oysa,

- Geçim endeksleri 1981'in ilk 11 ayında %27,1 arttı.

-Milliyet 12.11.1981: İstanbul'da son 10 ayda fiyatlar %28,3 arttı.

- Günaydin 30.11.1981: TL son 7 ayda ABD doları ve DM karşısında %28 değer yitirdi.

- Devlet İstatistik Enstitüsü, 1982 için enflasyon oranını %42,9 fiyat artışlarını ise %48 olarak öngörüyor.

- Köln Radyosu 13.12.1981: YHK şimdije kadar 600 bin işçinin toplu sözleşmelerini yeniledi.

- Milliyet 18.5.1981: YHK ~~km~~ üyeleri, her gün başına 1250 TL ödenek alıyorlar.

İş kazaları:

- Köln Radyosu 4.5.1981: Son beş yılda 1 milyon iş kazasında 6 bin işçi öldü. 16 bin işçi iş göremez duruma geldi.

İssizlik, işten çıkartmalar::

- Köln Radyosu 10.6.1981: İşsizlikle ilgili DPT raporu: Türkiyede çalışabilir nüfus 17 milyon kişi, bunun 1/3'i ~~xxxxx~~ yani 5 milyonu aşınan kişi işsiz. İşsizlerin çoğluğu 20-30 yaş arasındaki kişilerden oluşuyor. Son bir yılda açık ve gizli işsiz sayısı %100 arttı.

- Radyolar 4.6.1981: Karabük Demir Çelik işletmesinde şantiyede çalışan 1600 işçi 4 ay zorunlu izinden sonra işten çıkarıldı. İşten çıkarılanlar toplanarak işe geri alınmalarını istediler. Göstericiler ~~pkk~~ güvenlik güçleri tarafından dağıtıldı. 10 işçi tutuklandı.

- Milliyet 28.6.1981: Bursa'daki OYAK-Renault fabrikasından 670 işçi bir seferde çıkartıldı.

İşçilere ve sendikalara baskılar:

- Terc. 23.11.1980: 1980 yılında 53 bin 742 işçinin katıldığı 390 grev yapıldı.

12 eylül cuntası bu grevleri duzdurdu.

- Milliyet 9.2.1981: YHK, gözaltına alınan işçilere ücret ödenmeyeceğini açıkladı.

- Hürriyet 15.8.1981: Türk-iş Genel Başkanı İbrahim Denizcier: "Bugün yaptığımız sendikal çalışma değildir".

- 21.6.1981 Radyolar: ~~Ş~~ Maden-is'li 13 kişi, "Enternasyonal"ı söyle dikleri için 5,5 ar yıl hapis ve 22şer ay sürgün cezasına çarptırıldılar.

Vergiler:

- Hürriyet 24.2.1981: 1981 yılı bütçesinde 1 trilyon 347 milyar liralık gelir vergiler yoluyla sağlanacak.

- Milliyet 11.3.1981: OECD ülkeleri içinde ücretlilerin (isi ve memurların) en yüksek vergi ödedikleri ülke Türkiye.

- Hürriyet 9.4.1981: Banka ve sigorta şirketlerinden alınan gider vergisi oranı %25'den %10'a indirildi.

Memurlar:

- ~~Ş~~ Günaydin 20.12.1980: Türkiye'de 1.445.000 devlet memuru var.

1981 yılında maaş göstergeleri yükseltilerek, memur maaşlarına da %25 dolayında zam yapıldı. Öte yandan, işçi-memur ayrımı ile, devlete ait işyerlerinde çalışan işçiler de memur/~~ve memur~~ statüsünde sokulup toplu sözleşme, vb.. hakları ellsinden iyice alınmak isteniyor.

Esnaf, zanaatçı, küçük ve orta işyeri sahipleri D:

-Bizim Radyo 23.11.1981: Son 9,5 ayda, toplam sermayeleri 1 milyar 87 milyon TL'sini bulan 1992 şirket iflas etti.

Köylülük:

-Köln radyosu 5.4.1981: Ziraat Mühendisleri Odası'nın açıkladığına göre, tarım nüfusunun %2,4'ü, tarımdan elde edilen gelirin %22,6'sına el koyuyor.

-Milliyet 1.9.1981: 8 temel tarım ürününün taban fiyatlarının artışı oranı 1980 yılında %94,8 iken, bu oran 1981'de %38'e düştü.

Halkın yoksullaması:

-Milliyet 16.3.1981: TÜSİAD'ın bir araştırmasına göre, yalnız büyük kentlerde 6 milyon kişi gecekondularda yaşıyor. Her yıl 2,5 milyon yeni gecekondu yapılıyor.

-Maliye Bakanlığı 1980 yılı ekonomik raporu: Ev kiraları 1980 yılının ilk 6 ayında Ankara'da %250 oranında arattı.

-Günaydın 3.12.1981: Türkiye'de her 100 aileden 82'si talih oyularına para yatırıyor.

İşbirlikçi tekelcilerin ağzından 1982:

-Terc.26.12.1981: İ.Bodur: "1982 yılı geçmiş yılları aratacak".

Yurt dışındaki işçilerin kurdukları şirketler:

-Yurtdışındaki işçilerin dövizlerini Türkiye'ye çekmenin bir yolu da yurtdışında kurulan işçi şirketleri. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın verilerine göre 1981 temmuz sonunda 262 işçi şirketi vardı. Bunların toplam yatırımları 28 milyar 778 milyon 13 bin TL. Bu şirketlere toplam 333 bin 210 kişi ortak.

-12 Eylül cuntası bu şirketleşmeyi hızlandıracı önlemler aldı: 18 Haziran 1981'de Tümamiral İşık Biren'in başkanlığında bir "İşçi Yatırımları Komitesi" kuruldu. Bu komiteye Devlet Planlama Teşkilatının Maliye Bakanlığının, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının, Çalışma Bakanlığının, Devlet Yatırım Bankasının, Türkiye Sanayi Kalkınma Bankasının DESİYAB'ın, Türkiye İş Bankasının ve Türkiye Sinai Kalkınma Bankasının temsilcileri katılıyor. Böylece, bu komitede en büyük tekelci gruplar bulunuyor.

- "Hürriyet" gibi tekelci gazeteler bütün işçi yatırımlarını destekliyor.

- Son devalüasyonlar bu şirketlerin sermaye dengelerini bozdu. Şirketler temettü düzitamaz oldular. İş Bankası gibi en büyük finans kapital gruplarından "düşük faizli ve uzun vadeli kredi" almak zorunda kaldılar. Böylece büyük tekellerin denetimine düştüler.

-Örnek: "İşbir Holding A.Ş.". Bu şirketin 4184 ortağı var. "İşbir Sentetik Dokuma Sanayi", "Karaman Yem ~~Sanayii~~ Gıda Sanayii ve Ticaret A.Ş.", "İşbir Elektrik Sanayii A.Ş.", "İşbir Termoset Plastik

Sanayii A.Ş.", "İşbir Çarsancak Gıda Sanyii A.Ş." ve "İşbir Karadeniz Ayakkabı Sanayii A.Ş." ~~mix~~ bu Holdinge bağlı. Ancak, bu adı geçen şirketlerin hepsine Türkiye Sınai Kalkınma Bankası ve İŞBankası ortak olmuş durumda. Böylece büyük tekeliçi gruplar, işçi tasarruflarından oluşan şirketleri denetimleri altına alıyorlar.

Bu örnekler çoğaltılabılır: Türksan A.Ş., vd...

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAV TARİH ARASTIRMA VADE